

UW WATERSCHAP

Algemeen Bestuur

Adres	Steenbokstraat 10 Postbus 4142 7320 AC Apeldoorn
Telefoon	(055) 527 29 11
E-Mail	info@vallei-veluwe.nl
Website	www.vallei-veluwe.nl

Besprekingsverslag

Datum	27 september 2021
Voorzitter	S.H.M. Ornstein
Aanwezigen	P.J. Gaynor (heemraad), F. ter Maten (heemraad), H. Veldhuizen (heemraad), B.J. van Vreeswijk (heemraad), G.J. van den Brandhof (ChristenUnie), S.J. de Bruin (ChristenUnie), H.G. van Burgsteden (Ongebouwd), C. van Dijk (ChristenUnie), T.A.M. van Es (Water Natuurlijk), W. Goedhart (Natuurterreinen), M. Groenewegen (Bedrijven), H.J. van Hartskamp (Lokaal Waterbeheer), J. Immekeer (Ongebouwd), J. van der Kolk (Lokaal Waterbeheer), R. Kremers (CDA), C. de Kruijf (PvdA), E. Baron Mackay (VVD), M. Maijer (PvdA), A.T.F. Meier (Water Natuurlijk), H.H. Pastoor (50PLUS), L.K. Pennings (Bedrijven), J.C. Pol-de Visser (AWP), D.H. Schut (Bedrijven), G.C. Sprik (50PLUS), M.A.J. van der Tas (CDA), A. Terlouw (CDA), H.J. Van der Wind (SGP)
Afwezig	J.G.W. van Megen (AWP), S.E. Mulder (VVD), E.M.N. Rooijmans-van Steenberg (VVD)
Secretaris	K.A. Blokland
Kopie aan	Aan- en afwezigen
Opgemaakt door	Nicolien Knapen (BMO)
Volgende verg.	22 november 2021

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom.

Met kennisgeving afwezig zijn de heer Van Megen, de heer Mulder en mevrouw Rooijmans.

Agendapunten 4.2 en 4.3 worden omgewisseld in verband met de wisseling van het voorzitterschap.

Met inachtneming van deze wijziging wordt de agenda vastgesteld.

2. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

3. Vaststellen notulen en actiepuntenlijst van de algemeen bestuursvergadering van 5 juli 2021

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld, met dank aan de samensteller.

Naar aanleiding van het verslag zijn er geen opmerkingen.

De secretaris geeft een toelichting op de actielijst:

- Punt 1, Memo hoe invulling te geven aan de wens om in adviesnota's bij fysieke plannen aandacht te besteden aan ambities op gebied van duurzaamheid, energietransitie, circulariteit en biodiversiteit: Het ab heeft op 25 augustus jl. een memo ontvangen. Dit onderwerp komt opnieuw aan de orde in de beeldvormende vergadering van 4 oktober a.s.
- Punt 2, In het kader van stikstofplannen: Gesprek met het ab aangaan over hoe te anticiperen en te reageren: Er is nog geen concrete datum. Dit punt blijft staan.
- Punt 3, Terugkoppeling op de vraag over eventueel gebruik van zwart plastic in dijken: Het ab heeft op 27 juli jl. een mail ontvangen. Het punt is daarmee afgehandeld.

4. BESPREEKPUNTEN

4.1 BURAP 2021

Inleiding door heemraad Van Vreeswijk:

N.a.v. de discussie in de commissie is nog een schrijven uitgegaan over nut en noodzaak van de begrotingswijziging. GBLT is bezig met de verificatie van de cijfers 2020/2021, met name gericht op bedrijven in relatie tot corona.

De afwijkingen t.o.v. deze Burap: Bij watersysteem is er een tegenvaller van € 0,5 miljoen – dat heeft te maken met de Hoenwaard – en een meevaller van € 0,6 miljoen in het kader van de belastingen. Bij zuiveringsbeheer zijn er diverse kleine meevallers van totaal € 600.000 en een belastingmeevaller over 2020/2021 van € 4,7 miljoen. Dat maakt een totale meevaller van € 5,3 miljoen. Bij de behandeling van de begroting zal dit meegenomen worden in het kader van of egalisatiereserve of de algemene reserve.

In eerste termijn:

De heer Pennings (Bedrijven) kijkt tevreden terug naar de resultaten over het eerste halfjaar 2021 en kan zich vinden in de voorstellen van het college. De fractie constateert dat naast de accountant er in het ab inmiddels meerdere fracties medestander zijn om gedurende het jaar de begroting niet aan te passen. Vooruitkijkend naar het tweede halfjaar en het komende jaar zal de fractie instemmen met het nu voorliggende plan, maar er wordt ook aandacht gevraagd voor een pas op de plaats, zeker in het domein zuiveringen. Belangrijk is nu eerst lopende projecten af te handelen en te implementeren voordat we grote innovatieve en daardoor risicovolle projecten aanpakken. Het moet financieel behapbaar zijn en ook de organisatie moet projecten helder en toekomstgericht aanpakken. In het domein veiligheid en watersysteem hoeft de pas op de plaats niet. Daar leveren universiteiten, hogescholen en het bedrijfsleven iedere dag nieuwe producten of systemen aan.

Mevrouw Meier (Water Natuurlijk) stemt in met het voorstel. De nadelige afwijkingen hebben oorzaken buiten het invloedssysteem van het waterschap. Het wisselgeld komt niet terug in de Burap. De fractie stemt in met het voorstel.

De heer Van der Kolk (Lokaal Waterbeheer) uit zijn complimenten voor de duidelijke Burap en de uitvoering van de vele werkzaamheden. Ondanks corona is het waterschap

er in geslaagd toch 85% van de projecten uit kunnen voeren. Dank voor de schriftelijke en mondelinge beantwoording. Gevraagd is om de cijfers m.b.t. de BOW. In 2021 zijn 218 van gemeenten in ons werkgebied gehonoreerd; dank daarvoor. M.b.t. de werkdruk en gezondheid van medewerkers heeft de secretaris-directeur eerder aangegeven dat hij hierop terugkomt. Wanneer volgt hierover nadere informatie? De fractie gaat mee met de voorstellen.

De heer Van der Wind (SGP) sluit aan bij de complimenten. De afwijkingen op de begroting zijn voldoende en afdoende toegelicht. In de commissie is een vraag gesteld over riooloverstorten en geantwoord is dat die worden beantwoord in een toegezegde vergadering m.b.t. waterkwaliteit. Het is belangrijk om in de voorbereiding naar een aantal aspecten te kijken. Dat gaat met name om het aantal overstorten in relatie tot het aantal vergunde overstorten en ook het debiet. Met meer kennis hierover kan wellicht gerichter de afkoppelingsstimulering ingezet worden. Het is belangrijk hier werk van te maken, want het gaat om het hart van ons werk.

De heer De Kruijf (PvdA) merkt op dat dit bijna een hamerstuk zou kunnen zijn. Er is wellicht een lichte toename van het tekort, maar de prestaties liggen keurig op schema in een lastige wereld om ons heen. De fractie gaat akkoord met de voorstellen. Er is toegezegd dat we een bijeenkomst gaan krijgen over Vallei en Veluwe als diverse en inclusieve organisatie. De fractie ziet daar naar uit.

De heer Mackay (VVD) sluit aan bij de complimenten, De kwaliteit van de stukken is enorm toegenomen. Vastgesteld kan worden dat het waterschap in control is. De fractie vindt niet dat je tussentijds de systematiek moet veranderen, maar dat is voor later om eens goed te bespreken. De fractie stemt in met het voorstel.

De heer Van Dijk (ChristenUnie) verwijst naar de zorgen die geuit zijn in de commissie over de voorspellende waarde van de begroting, de hoeveelheid en de hoogte van de claims die er op dit moment liggen en wat dit betekent voor de financiële parameters. De fractie gaat de energie richten op de begrotingsvergadering met onderwerpen als prioritering en het vergroten van de eenheid tussen doel en middelen. N.a.v. besluitvorming later vanavond zou dit verder onder druk kunnen komen te staan. Om pragmatische redenen gaat de fractie akkoord met het voorliggende voorstel.

Mevrouw van der Tas (CDA) complimenteert voor de prestaties die goed op schema liggen. Partners weten het waterschap te vinden bij ruimtelijke ontwikkelingen, waarbij het gebiedsgericht werken en de kennisagenda ondersteunend zijn. Er zijn allemaal mooie ontwikkelingen: De handreiking waterinclusieve woningbouw, de samenwerking met Vitens en het educatiebeleid met lesmateriaal online.

Als in de Burap wordt geconstateerd dat er meer grip is op de klimaatopgave dan is dat wat te optimistisch. Goed dat vanavond ook het beleidsprogramma Kactus ter besluitvorming voorligt. Het stemt de fractie optimistisch dat in de rijksbegroting een groter budget wordt vrijgemaakt om meer werk van klimaatadaptatie en mitigatie te maken.

In de Burap wordt de BECH als grote onzekerheid genoemd. Besluitvorming hoe verder met deze pilot is dringend gewenst. Graag meer duidelijkheid over de jaarcijfers 2020. In de risicoparagraaf wordt de BECH niet genoemd. Is dat terecht als wel een voorziening van € 0,3 miljoen wordt opgenomen? In hoeverre hebben de hoge gasprijzen mogelijk toch een positieve doorwerking op de businesscase van de BECH? In de commissie is ook genoemd dat de Westdijk in elk geval definitief € 4,6 miljoen gaat kosten. Hoe kansrijk acht het college het nog om enig kostenverhaal te realiseren? Er is informatie toegezegd over deelnemende gemeenten inzake de ontvlechting waterstromen. Die is nog niet ontvangen.

De heer Van der Kolk (Lokaal Waterbeheer) geeft aan dat deze informatie er wel degelijk is.

De fractie stemt in met het voorstel met inachtneming van genoemde zorgpunten.

Mevrouw Pol (AWP) dankt voor de beantwoording van de vragen. De Burap is een geschikt instrument om de vinger aan de pols te houden. Bekend is dat voor projecten met een afgesproken begrotingssystematiek onzekerheden worden meegenomen. De indruk is dat dit in de regel iets te optimistisch wordt ingeschat. De fractie pleit ervoor om naast een toeslag voor onvoorzien ook een toeslag voor onvolledigheid mee te nemen. Bij projectmatig werken wordt dit vaker gedaan. Daarnaast is het verstandig om voor 2021 in de begroting 2022 niet te optimistisch te zijn over het verdere verloop van de coronapandemie en de consequenties die hieruit voortvloeien. De fractie stemt in met het voorstel van het college.

De heer Pastoor (50PLUS) gaat akkoord met het voorstel. Graag aandacht voor de snel stijgende prijzen van grondstoffen en arbeid.

De heer Van Burgsteden (Ongebouwd) stemt in met deze Burap en verwijst naar de inbreng tijdens de commissievergadering. Zoals we met water willen omgaan zouden we ook met de financiën moeten omgaan: Eerst besparen, dan vasthouden en bergen, vervolgens aanpassen en als laatste afvoeren c.q. uitgeven.

De heer Goedhart (Natuurterreinen) merkt op dat er een inhoudelijke Burap ligt met een goed overzicht. De fractie mist het onderwerp biodiversiteit in de Burap. De Kadernotitie Biodiversiteit is vastgesteld en het ab zou op de hoogte worden gehouden van de voortgangsrapportages. Graag meer aandacht hiervoor. De fractie stemt in met de aanpassingen in de lopende begroting en de inzet van reserves.

Beantwoording heemraad Van Vreeswijk in eerste termijn:

Er is een aantal opmerkingen gemaakt om mee te nemen.

Als netto kosten op een bepaald niveau worden overschreden dan moet de begroting aangepast worden; dat heeft te maken met wettelijke voorschriften. Het streven is om tussentijds geen begrotingsaanpassingen voor te stellen.

De opgaven in het kader van zuiveren zijn groot en dat betekent dat heel scherp prioriteiten gesteld moeten worden. Bij elke begroting komt deze discussie terug: het gaat om de capaciteit, de belastingdruk en de ambities.

Er is geen gebruik gemaakt van het wisselgeld. Bij de nieuwe begroting wordt opnieuw aan de orde gesteld of het wel nodig is.

Een van de prioriteiten bij het bepalen van de begroting is wat de waarde ervan is. Het zijn stapjes die je neemt. Het heeft de belangstelling en heeft intern prioriteit.

De Latest Estimate geeft ook inzicht van de effecten van corona op ons belastingstelsel. M.b.t. de rapportage biodiversiteit is het verstandig om op een rijtje te zetten wat we waar presenteren.

De BECH is inderdaad een risico maar of het thuishoort in de risicoparagraaf is de vraag omdat het een claim van derden is. Bij de BECH is de gasprijs gefixeerd en dat heeft dus geen invloed op de inkomsten. Zo gauw de jaarrekening 2020 van de BECH openbaar is wordt deze toegestuurd.

Beantwoording door heemraad Gaynor in eerste termijn:

De € 4,6 miljoen voor de Westdijk die het waterschap als eigen bijdrage moet betalen komt voort uit de hardheidsclausule die destijds is aangevraagd bij het HWBP en niet is toegekend. Dat heeft met name te maken met de financiële situatie van het waterschap. Het is mogelijk het nog een keer ter discussie te stellen maar de kans wordt niet groot geacht dat het waterschap dit alsnog toegekend zou krijgen. M.b.t. het kostenverhaal in bredere zin is in 2020 aangegeven dat de intentie is de kosten te verhalen op de aannemerscombinatie. In openbaarheid worden hier geen mededelingen over gedaan.

In tweede termijn:

De heer Pennings (Bedrijven) geeft als suggestie voor de begroting mee om in een tijdlijn de innovatieve projecten wat meer aandacht te geven c.q. wat meer zichtbaar te maken.

De heer Van der Wind (SGP) steunt het voorstel.

De heer Van Dijk (ChristenUnie) vindt het bijzonder dat een Burap wordt vastgesteld terwijl ondertussen bekend is dat het heel anders uitpakt.

De heer Goedhart (Natuurterreinen) geeft aan dat hem niet duidelijk is wat het antwoord van de heemraad op de vraag van biodiversiteit betekent.

Beantwoording door heemraad Van Vreeswijk in tweede termijn:

Toegezegd wordt een tijdlijn te schetsen bij de begroting als het gaat om investeringen op de lange termijn.

Het positief effect van de LE betreft met name de belastinginkomsten. Hier gaat het om beheersing van de kosten. Een meevaller met belastinginkomsten betekent dat het goed is voor de versterking van de reservepositie maar niet voor de exploitatie zelf.

M.b.t. biodiversiteit wordt bekeken hoe dit op een ordelijke manier kan worden weergegeven zodat het ab kan zien wat de gestelde doelen zijn en wat gerealiseerd is.

De heer Van Dijk (ChristenUnie) vindt het belangrijk om op het juiste moment dit soort informatie met elkaar te delen. De fractie ziet graag bij de begroting het totaalplaatje terug.

De heer Mackay (VVD) wijst erop dat de LE een momentopname is.

De vergadering besluit conform voorstel.

4.2 Uitvoeringskrediet waterfabriek Wilp

Inleiding door heemraad Van Vreeswijk:

Het voorstel is helder besproken in de commissie. Inmiddels is overleg geweest met het college van Voorst over de bestemmingsplanwijziging. Het is een goed gesprek geweest. Het waterschap zit op één lijn met het college om dit te realiseren op korte termijn; het college zal de inspanning ondersteunen. Het streven is in eerste instantie om het op het oorspronkelijke terrein te realiseren maar het zou ook de locatie ernaast kunnen zijn.

In eerste termijn:

De heer Immeke (Ongebouwd) is zich ervan bewust dat een andere wijze van zuiveren belangrijk is. Het gaat om een heel groot bedrag. In de commissie waren er nog wat zorgpunten m.b.t. de locatie en de toekenning van de LIFE subsidie. De fractie stemt in met het voorstel want als vooruitstrevend waterschap willen we innovatief aan het werk gaan. Hoe worden innovatieve projecten onder de waterschappen verdeeld? Soms lijkt het alsof de projecten die veel geld kunnen gaan kosten bij waterschap Vallei en Veluwe terecht komen.

De heer Goedhart (Natuurterreinen) merkt op dat toekomstgericht werken durf, kennis en inzet vraagt. Het is de investering waard.

De heer Pennings (Bedrijven) complimenteert het college voor het meenemen en verwerken van de input van de klankbordgroep en de commissie. De fractie steunt innovatie van harte, zeker op de Waterfabriek Wilp. Een Europese primeur waar we na realisatie vast trots op zullen zijn en met een goed gevoel terugkijken op het proces van totstandkoming. Misschien zijn de innovatiemandjes van het waterschap met Wilp en in de slipstream Terwolde wel helemaal vol. Belangrijk is te zorgen dat het financieel en als bestuur en organisatie te managen is en het een succes wordt. Gezien de omvang van dit project is financiële voorzichtigheid belangrijk en verstandig. Van belang is om in de risicoparagraaf voldoende middelen te reserveren om eventuele kinderziektes met gepaste middelen aan te kunnen. De fractie stemt in met de voorstellen van het college.

De heer Van Es (Water Natuurlijk) acht de ontwikkeling die in gang wordt gezet noodzakelijk en op termijn onvermijdelijk voor alle waterschappen. De fractie stemt in met het voorstel. Wat is de stand van zaken m.b.t. de gewenste grondruil?

De heer Van der Kolk (Lokaal Waterbeheer) gaat akkoord met het voorstel. Gelukkig lijkt de bestemmingsplanwijziging nu rond. Is het nog mogelijk elders subsidie te verkrijgen?

De heer Van der Wind (SGP) sluit aan bij de heer Immeker en de heer Pennings. Het waterschap is met de zuiveringen mogelijk het grootste lek in de kringlooplandbouw en daar wordt hier aan gewerkt. Financiële risico's van dit project zouden hier niet moeten thuishoren; het waterschap zou overladen moeten worden met subsidies. De fractie stemt in met het voorstel.

Mevrouw Maijer (PvdA) is trots dat het waterschap hierin voorop loopt. De fractie stemt in met het voorstel.

De heer Mackay (VVD) vindt het een goed voorstel, een innovatief project. Het is een duurzaam project hoe we straks met ons rioolwater omgaan en een voorbeeld voor andere waterschappen. Er was gevraagd om een nieuwe update van de risicoparagraaf. Is hierbij wel de juiste stand opgenomen? De fractie gaat akkoord met dit mooie voorstel.

De heer De Bruin (ChristenUnie) vindt het goed te zien dat de input van de klankbordgroep en van de fracties serieus is genomen. Het getuigt van lef en moed om andere wegen in te slaan. Er is maximaal rekening gehouden met allerlei onzekerheden en gepoogd wordt om zo weinig mogelijk risico te lopen. De fractie staat van harte achter de samenwerking met Nijhuis en dat daarmee ook een gezonde risicodragende verhouding is ontstaan. De fractie stemt graag in met het voorstel.

De heer Terlouw (CDA) is positief over het voorstel, een mooi innovatief project. De fractie ziet een risico t.a.v. het benodigde bestemmingsplan in relatie tot de planning. Het is niet ondenkbaar dat er bezwaren vanuit de omgeving komen. Dat leidt mogelijk tot vertraging en is dus een risico. De fractie wil graag inzichtelijk hebben of de huidige planning dan haalbaar blijft en of er financiële consequenties zijn. De suggestie wordt meegegeven zo actief mogelijk te communiceren met de omgeving om zo mogelijke bezwaren te voorkomen. De fractie steunt het voorstel en blijft het kritisch volgen m.b.t. de bestemmingsplanwijziging.

Mevrouw Pol (AWP) merkt op dat de fractie eerder procestechnologische zorgen heeft uitgesproken over het project Wilp. Met name de elektrocoagulatie kan de achilleshiel zijn van zo'n project. In de commissie is gebleken dat dit een paradepaardje van Nijhuis wordt. De fractie vraagt nadrukkelijk een alternatief achter de hand te houden en daar in de procesuitwerking rekening mee te houden. Het is jammer dat het waterschap in de loop der tijd steeds minder voor meer geld krijgt. Dat neemt niet weg dat de fractie voorstander blijft van innovatie. De fractie stemt in met het voorstel.

De heer Pastoor (50PLUS) vindt dat er veel risico's, consequenties en onzekerheden zijn o.a. over de subsidie en de bestemmingsplanwijziging. De fractie is er voorstander van om de grondruil niet in openbaarheid te bespreken. Er mag geen tariefwijziging plaatsvinden; dan zouden we moeten temporiseren. De fractie stemt in met het voorstel.

Beantwoording door heemraad Van Vreeswijk in eerste termijn:

In het komend jaar wordt meer duidelijk als we zien wat de verschillende waterschappen investeren. Er zijn waterschappen die een veelvoud investeren in innovatie. De afspraak is om pilots samen te doen en samen te investeren. Op het moment dat realisatie aan de orde is betaalt het waterschap dat gaat realiseren.

Het gaat inderdaad om een grote post vanwege de grote ambities en een investering voor de toekomst. De keuze voor samenwerking met Nijhuis heeft te maken met het verminderen van de risico's.

Subsidies blijven altijd een heikel punt maar het heeft nadrukkelijk de aandacht. Er moet maximaal ingezet worden op subsidies.

Grondruil is een hobbel ook in relatie tot de omgeving. Vanaf het begin is de omgeving er heel nadrukkelijk bij betrokken. Men heeft begrip, maar het is natuurlijk niet leuk.

Grondruil en het bestemmingsplan hebben met elkaar te maken.

Dit is een voorbeeld van een proces waarbij een klankbordgroep vanuit het ab zich maximaal heeft ingezet. De afstemming tussen de ambtelijke organisatie, de klankbordgroep en het college is maximaal geweest. Er is goed geluisterd en plannen zijn aangepast in de loop ter tijd. Dank voor de geweldige inbreng vanuit de klankbordgroep. Het streven is om op korte termijn overeenstemming te bereiken met Voorst. Als er een beroep gedaan wordt op bestemmingsplanwijziging dan is dat onvermijdelijk; dat hoort bij de procedure. Er worden maximale inspanningen gedaan om dit te voorkomen.

Elektrocoagulatie is circulair gezien minder gewenst.

Nijhuis zal zich maximaal inspannen om het voor elkaar te krijgen met de verwachting dat dit moet kunnen lukken. Of het invloed heeft op de tarieven is moeilijk te voorspellen.

In tweede termijn:

De heer Mackay (VVD) vraagt of de risicoparagraaf van juli 2021 nog actueel is? De heemraad stelt voor om het ab te informeren als de afspraken met Nijhuis zijn gemaakt. Dan kan alles opnieuw op een rijtje gezet worden.

De heer Terlouw (CDA) vraagt of er grote financiële consequenties zijn bij vertraging van het bestemmingsplan in dit proces? En wordt actief geanticipeerd op het meenemen van de omgeving om de kans op bezwaren te verminderen? De heemraad antwoordt dat het maximum aan kredieten niet wijzigt. Mogelijk wordt er ondersteuning verleend aan de gemeente om het proces te bespoedigen. De gemeente heeft ook aangegeven samen te willen optrekken ten behoeve van een zo maximaal mogelijk draagvlak.

De vergadering besluit conform voorstel.

4.3 Adaptief beleidskader klimaatadaptatie

Heemraad ter Maten neemt het voorzitterschap over ten behoeve van agendapunten 4.3 en 4.4.

Inleiding door de dijkgraaf:

Dit onderwerp is in de commissievergadering uitgebreid besproken en het is fijn dat de commissie positief is over de denklijn. Een aantal opmerkingen vanuit de commissie-

vergadering zijn overgenomen en opgenomen in het voorstel. Dat betreft de volgende onderwerpen: Er is extra aandacht besteed aan het monitoren en het informeren van het ab en er is het nodige opgenomen m.b.t. de communicatie. Rolbewust handelen is nadrukkelijk opgenomen in het beleidskader. Ook de relatie tussen gezondheid en klimaatverandering is wat explicieter gemaakt. Dank ook voor de aanwezigheid bij de Denktank Waterbewustzijn waar communicatie uitgebreid aan de orde is geweest.

In eerste termijn:

De heer Van den Brandhof (ChristenUnie) vindt het een mooi document om tot concretisering van beleid te komen. Het zorgen voor voldoende en schoon oppervlaktewater kan niet zonder partners. Dank voor de aanpassingen in het stuk en goed dat in de bijlage de verschillen in tekst zijn aangegeven. In de vorige vergadering is de motie gesteund om temporisering uit te stellen tot er meer duidelijkheid is hoe we er met onze partners uit kunnen komen. Er is contact geweest met de Gelderse gedeputeerde de heer Van 't Hoog. Hij liet weten dat de gesprekken volop gaande zijn maar dat het complexe materie is. Graag een toelichting op de laatste stand van zaken. Een kanttekening die ook bij de commissie is gemaakt: Bij de laatste stap afvoeren wordt gezegd dat we hier geen specifieke doelen hebben. De fractie is van mening dat het water wat uiteindelijk toch wordt afgevoerd mogelijk elders kan worden gebruikt voor buffering en infiltratie van water. Verzoek is om deze insteek bij de uitvoering alsnog in beeld te laten komen.

De heer Terlouw (CDA) is positief over het voorliggende voorstel en steunt dit van harte. N.a.v. de commissievergadering is er een paragraaf over monitoring toegevoegd, maar dat is wat summier. De prioritering en sturing is matig geborgd. Kan dat alleen via de begroting? De werkelijke discussie over de benodigde prioritering wordt hierdoor onvoldoende gevoerd. De fractie stemt in met het voorstel maar het verzoek is om het ab nadrukkelijker te betrekken bij de prioritering.

Mevrouw Pol (AWP) geeft aan zich prima te kunnen vinden in de stukken maar heeft een vraag over het temporiseren. De stukken bij de vergadering van 6 september over Kactus laten een heel ander beeld zien dan temporiseren; dat ligt meer in de lijn van het juist versterken.

De heer Pastoor (50PLUS) denkt dat dit het hele land aangaat; het is belangrijk met elkaar te gaan samenwerken.

De heer Van Burgsteden (Ongebouwd) vindt het een prima beleidskader c.q. uitvoeringsprogramma; een logisch gevolg van BOVI en BOP. De meeste nadruk wordt gelegd bij landelijk gebied, maar ook in stedelijk gebied is veel te winnen. De fractie stemt in met het voorstel.

De heer Goedhart (Natuurterreinen) is blij met de goede aanpassingen en is hoopvol over de financiën. Er is extra geld vrijgemaakt in Den Haag. Belangrijk is aan de slag te gaan

met dit beleidskader en de fractie hoopt op positieve besluitvorming bij de begrotingsbehandeling.

Mevrouw Groenewegen (Bedrijven) is blij met het beleidskader en het feit dat het ab nadrukkelijk wordt betrokken. Het is goed dat een groot aantal punten uit de commissie verwerkt zijn in het stuk. De fractie is blij dat bedrijventerreinen als aparte doelgroep worden benoemd omdat zij als stakeholder kunnen helpen bepaalde doelen te realiseren. De fractie stemt in met het voorstel.

De heer Van Es (Water Natuurlijk) is blij met dit beleidskader. De fractie plaatst een kanttekening bij het jaar 2050. Voorgesteld wordt dit wijzigen in streefjaar 2030. De BOVI moet daar dan maar op aangepast worden als de gelegenheid zich voordoet. Via de Voorjaarsbrief is een temporisering van 25% aangekondigd. Hoe staat het met het waterbewustzijn van de ab-leden die willen vasthouden aan het temporiseren?

Mevrouw Maijer (PvdA) informeert of een amendement is voorbereid om 2050 te veranderen in 2030? De heer Van Es antwoordt dat dit niet het geval is.

De heer De Bruin (ChristenUnie) merkt op dat 2050 op de agenda staat omdat je in een periode van 30 jaar zoveel mogelijk kunt meeliften met herinrichtingsprojecten. Het is de formele datum van het Deltaprogramma Klimaatadaptatie.

De heer Van Es merkt op dat het de vraag is of we de tijd hebben tot 2050.

De heer Van der Wind (SGP) denkt dat het halen van doelen een breder belang heeft dan alleen het behalen van doelen van het eigen gebied. Het gaat om een breder belang dan alleen van dit waterschap.

De heer Van der Kolk (Lokaal Waterbeheer) dankt voor het duidelijke beleidskader. Kactus is uitvoeringsgericht en de basis voor een aantal concrete activiteiten. De urgentie in de uitvoering staat centraal. Iedereen moet hierbij betrokken worden, zowel intern als extern. Zorg voor directe communicatie richting politici en bewoners. In de laatste vergadering van de Denktank Waterbewustzijn zijn stevige afspraken voor 2022 vastgelegd.

De heer Van der Wind (SGP) merkt op dat in het stuk staat dat klimaatadaptatie een netwerk-onderwerp is. Het gaat om netwerken, slim combineren en slim kiezen. Dilemma's moet je niet uit de weg gaan. Slim omgaan met het gebied is belangrijk net als inzicht in cijfers. Wat is het vertrekpunt en wat zijn de beste maatregelen op welk moment? Het gaat om anticiperen en accepteren. Wellicht is het mogelijk met Vitens afspraken te maken wanneer wel of niet water te pompen. De verdringingsreeks wordt op geen enkele manier genoemd in dit stuk. In welke volgorde wordt naar het belang van zaken gekeken? Er wordt aandacht gevraagd voor de waterbalans en het is ook goed kritisch te zijn op het maaibeleid. De fractie is positief over het beleidskader.

Mevrouw Maijer (PvdA) vindt het een inspirerend stuk. Er is een dringend probleem en snelheid is van groot belang. De fractie pleit ervoor om tegelijkertijd met dit beleidskader ook de fundamentele discussie aan te gaan over hoe uiteindelijk ons land en ons gebied

van het waterschap geordend zou moeten zijn. Dat is dan het einddoel waar je in kleine stapjes naar toe kunt werken.

De heer Mackay (VVD) dankt voor de duidelijke uitwerking. Er ligt een ambitieus programma. Het jaar 2050 lijkt heel ver, maar 2030 is niet realistisch c.q. haalbaar. Met dit beleidskader wordt de urgentie onderstreept. Het ab wordt nu meegenomen en kan prioriteren en bijsturen waar nodig.

Beantwoording door de dijkgraaf in eerste termijn:

Veel dank voor de mooie en waarderende woorden. Er ligt een grote opgave in een beperkte openbare ruimte. Het gaat schuren en knellen en het is belangrijk om het gesprek aan te gaan. Het voornemen is om in de begroting heel zichtbaar te maken waar de Kactus investeringen gaan plaatsvinden. Temporiseren is niet wat hier aan de hand is. Bij de Voorjaarsbrief is besproken om minder snel te versnellen en dat heeft net een andere lading. Er is al gestart met het treffen van allerlei maatregelen. Wat kunnen we wel versnellen en wat kunnen we wellicht niet meteen versnellen. Zonder maatregelen in het stedelijk gebied gaan we het probleem niet tackelen. Het gaat niet alleen om landelijk gebied, maar juist ook om stedelijk gebied. De oproep is gedaan om de samenwerking te zoeken. Provincie, Vitens en anderen zijn de natuurlijke partners om de stappen mee te zetten. De samenwerking is belangrijk om de meters te maken die nodig zijn. Monitoring is essentieel want je wilt met elkaar de stappen bereiken. Als de monitoring niet afdoende zou zijn dan is het voorstel om dit net zo adaptief te maken als het beleidskader en het gesprek daarover aan te gaan. Voor wat betreft de wijziging van jaartallen: Het jaar 2050 staat er om een reden en dat houden we graag zo. De opmerking van de heer Van den Brandhof over de doelstelling van de afvoer wordt meegenomen.

De vergadering besluit conform voorstel.

4.4 Vergaderschema bestuursvergaderingen Waterschap Vallei en Veluwe 2022

De heer Sprik (50PLUS) vindt dat de agenda erg vol zit. Het moet niet gaan om het vergaderen om het vergaderen.

De dijkgraaf stelt voor te kijken wat mogelijk is.

5. HAMERSTUKKEN

5.1 Realisatie dijkverbetering IJsseldijk Apeldoorns Kanaal: Plan van aanpak en kredietaanvraag

De vergadering besluit conform voorstel.

6. INGEKOMEN STUKKEN

6.1 Concept verslag commissie 30 augustus 2021

Dit wordt voor kennisgeving aangenomen.

6.2 Concept verslag commissie 6 september 2021

Dit wordt voor kennisgeving aangenomen.

7. Rondvraag

Mevrouw van der Tas (CDA) stelt voor om de commissievergadering van 1 november naar 8 november te verplaatsen omdat er op 1 november een bestuurdersdag gepland staat van de Unie van Waterschappen in Zeeland. De dijkgraaf neemt deze suggestie graag over.

De heer Van der Kolk (Lokaal Waterbeheer) komt terug op zijn vraag aan het begin van de vergadering over de werkdruk. De heer Blokland antwoordt dat op een aantal momenten op deze vraag teruggekomen kan worden. In elk geval bij de jaarrekening komt dit onderwerp terug.

De heer De Kruijf (PvdA) stelt een vraag over de manier waarop omgegaan wordt met opgelegde geheimhouding. Hoever reikt die bevoegdheid en gaat dit niet wat ver in het belemmeren van ab-leden? Voorstel is om hier eens een goed gesprek over te hebben. De dijkgraaf antwoordt dat het vervelend is als er omstandigheden zijn waardoor een onderwerp niet in openbaarheid besproken kan worden. Aan de organisatie is het verzoek gedaan om te komen met een Protocol Geheimhouding waarin met elkaar hele duidelijke afspraken kunnen worden gemaakt en hoe het algemeen bestuur maximaal gefaciliteerd kan worden in de volksvertegenwoordigende taak.

De heer Van der Kolk (Lokaal Waterbeheer) verwijst naar een mooie dag in de Binnenveldse Hooilanden. Daar heeft heemraad Veldhuizen een bijzonder cadeau ontvangen. Heemraad Veldhuizen antwoordt dat hij een certificaat van waardering heeft ontvangen waarvoor hij zijn dank heeft uitgesproken. Het was een moeilijk en lang traject en als waterschap mogen we trots zijn dat we deze waardering krijgen. Als trekker van het project is een redelijk mooi resultaat geboekt.

8. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 21.30 uur, met dank aan allen.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 22 november 2021.

mr. S.H.M. Ornstein,
Dijkgraaf

drs. ing. K.A. Blokland,
Secretaris

Actielijst

Nr.	Datum afspraak	Actie	Door	Vóór/op	Afgerond
1	05-07-2021	In het kader van stikstofplannen: Gesprek met het ab aangaan over hoe te anticiperen en te reageren.	College van d&h	z.s.m.	
2	27-09-2021	Tijdelijk bij begroting schetsen m.b.t. investeringen op de lange termijn.	College van d&h	z.s.m.	